

EN FAMILIA TODOS CONTAN

PROGRAMA DE PREVENCIÓN NO ÁMBITO FAMILIAR

- 1.- Presentación e xustificación.**
- 2.- Obxectivos.**
- 3.- Poboación destinataria.**
- 4.- Contidos.**
- 5.- Duración.**

1.- PRESENTACIÓN E XUSTIFICACIÓN

A familia ten unha función clave na socialización do individuo e contribúe decisivamente ao seu desenvolvemento social, emocional e cognitivo.

A investigación desenvolvida ao longo das tres últimas décadas sinala que os pais ou titores, así como outros membros da familia, exercen unha influencia maior da que se cría ata agora na conduta dos/das nenos/nenas e nos estilos de vida dos/das adolescentes, en xeral e en todo o relacionado coas drogas. Na familia adquírense e desenvólvense as actitudes, crenzas, valores, hábitos, estilos de vida e comportamentos que influirán no modo en que os/as fillos/fillas se enfronten á vida e, por tanto, a actuación familiar pode contribuír a evitar o desenvolvemento de problemas relacionados coas drogas.

A necesidade de desenvolver programas de prevención no ámbito familiar está fundamentada nos seguintes aspectos:

1. Distintos estudos realizados no noso país sinalan que a familia é un dos principais valores dos cidadáns españois, entendendo a familia dende a diversidade e a pluralidade. Unha das razóns polas que prima a institución familiar como valor desexado é a sensación de permanencia que a familia xera e a seguridade para a vida que implicitamente constitúe. Esta percepción, amplamente arraigada na nosa sociedade, proporciona o contexto idóneo que pode facilitar unha boa acollida social dos programas de prevención familiar.

2. A potencial vulnerabilidade do sistema familiar e a repercusión sobre os seus membros, demostran a necesidade de xerar estratexias de apoio que permitan manexar aquelas circunstancias difíciles propias da vida familiar. A familia, como espazo socializador do individuo, é o núcleo propulsor das persoas e o escenario de aprendizaxes que, en principio, favorece o desenvolvemento, o afecto e a seguridade dos seus membros. Non obstante, tamén pode constituír un marco de inxustizas e desordes que entrañan riscos emocionais para os seus integrantes. Calquera grupo familiar se funda co claro desexo de que funcione. Malia isto, existen épocas en que a vida familiar se volta difícil. Estes períodos son propios do ciclo vital familiar e fan que o sistema familiar sexa máis vulnerable e, aínda que en xeral poden ser transitorios, algúns grupos familiares teñen dificultades para superalos, podendo quedar atrapados nunha dinámica disfuncional.

3. A situación actual do consumo de drogas evidencia que o inicio no consumo de drogas prodúcese en idades en que os/as fillos/as conviven cos seus pais/nais e nas que estes/as poden intervir adecuadamente. Na adolescencia os novos dependen e conviven en familia, circunstancia que obriga a que no ámbito familiar se deban instrumentalizar as medidas necesarias para intentar evitar ou atrasar o inicio no consumo de drogas, aínda que se trate de drogas como o alcohol e o tabaco socialmente aceptadas, e promover estilos de vida libres dos ditos consumos.

4. O ámbito familiar reúne os requisitos imprescindibles para unha intervención eficaz. Os pais e as nais poden detectar e reorientar dinámicas e factores de risco que inciden na familia e fortalecer factores de protección. Se se xeran estratexias que reforcen aos pais/nais en estilos educativos adecuados cos/coas fillos/fillas e se lles capacita en habilidades para a comunicación e a xestión familiar adecuada, promoveranse climas familiares positivos que a súa vez fortalecerán a cohesión familiar, diminuindo o risco de que os/as fillos/as desenvolvan problemas relacionados coas drogas.

5. O ámbito familiar interactúa de forma natural con outros ámbitos de prevención. O ámbito escolar e o familiar conforman a comunidade educativa, así mesmo o ámbito familiar participa no asociativo e non menos importante é a súa relación, a través dos membros activos da familia, co ámbito laboral. Por este motivo, a dinamización da prevención en calquera dos ámbitos ten a capacidade de proxectarse noutros.

En suma, pódese concluir que moitos dos factores de risco con maior impacto no desenvolvemento de problemas relacionados coas drogas se localizan no ámbito familiar

Entre os factores familiares que contribúen a desenvolver unha maior vulnerabilidade fronte ás drogas destacan: a existencia dun ambiente familiar desestruturado, o consumo de drogas por parte do pai ou da nai, ou dos dous membros da parella, a incidencia de enfermidades mentais nos pais, e a carencia de pautas de xestión familiar adecuadas.

O programa “En familia, todos contan”, enmárcase neste grupo de iniciativas encamiñadas ao fortalecemento das capacidades familiares e á diminución dos factores de vulnerabilidade que constitúen unha seria ameaza para o desenvolvemento saudable das vidas de cada membro que integra a familia

2.- OBXECTIVOS.

A finalidade do programa é a de reducir os factores de risco e incrementar os factores de protección presentes en familias que se atopan en situación de vulnerabilidade con relación ás drogas.

Entre os obxectivos xerais do programa inclúense os seguintes:

- Mellorar as habilidades educativas, de xestión e de comunicación de pais, nais ou titores de familias que se atopan en situación de vulnerabilidade fronte ás drogas.
- Incrementar os recursos familiares para minimizar as situacións problemáticas.
- Proporcionar aos pais e ás nais ferramentas para identificar de forma precisa os factores de risco aos que está exposta a familia e intentar minimizalos mediante o desenvolvemento de habilidades que os capaciten para reconducir os problemas que teñen formulados.

3. POBOACIÓN DESTINATARIA

A poboación destinataria do programa son os pais, nais ou titores de familias que se atopan en situación de risco en relación coas drogas

4.- CONTIDOS.

- ✓ Avaliación do sistema familiar (condutas-problema, interaccións e procesos de comunicación pais-fillos).
- ✓ Motivación para o cambio.
- ✓ Estilo de supervisión.
- ✓ O/a noso/nosa fillo/a aprende a comportarse.
- ✓ Como actuamos os/as pais/nais.
- ✓ O noso proxecto educativo.

5.- DURACIÓN.

É aconsellable que o programa se desenvolva ao longo de 3 sesións de 2 horas de duración cada unha. No obstante, o programa pódese adaptar ao propio funcionamento e demanda do centro escolar.